

FALU KOMMUN HAR GENOMFÖRT FÖRSÖK FÖR ATT FÅ BORT LÖKTÅGEN OCH FÅ EN FRI VATTENSPEGEL I TISKEN

Löktåg (*Juncus bulbosus*) är en flerårig växt som kan växa på land och i strandzonen ner till fyra meters djup i långsamt flytande vatten och insjöar. Vid vissa förhållanden kan löktågen få rik tillväxt och fylla hela vattenvolymer.

Löktågen i Tisken upptäcktes i början av 1990-talet och förökade sig snabbt. Mellan 1997 och 2007 var Tisken i princip fylld med löktåg. En metod för att bekämpa löktågen är att sänka vattennivån och på så sätt utsätta växten för frysning. Under vintertid åren 2008-2010 genomfördes frysning ett antal gånger. Effekten från frysningarna varierar beroende på köld, is- och snöförhållanden och det är tydligt att frysningen av löktågen har lett till en klar reducering av växten. Tisken har till stor del haft en fri vattenspegel sedan 2008. Det är svårt att sänka vattennivån i Tisken så pass mycket att löktågen påverkas i de djupare delarna av sjön. Anledningen är att vattennivån i Tisken påverkas av vattennivån i Runn. Någon frysning vintern 2010/2011 kommer inte att ske. Effekterna av tidigare frysning kommer att utredas för att få en uppfattning om hur ofta frysning måste genomföras för att behålla en fri vattenspegel.

Den bästa tiden att påverka löktågen genom frysning är i december, innan sjön får ett skyddande snötäcke, men då kan man av praktiska orsaker inte sänka vattennivån mer än ca 0,4 m. Normalt är vattennivåskillnaderna mellan Runn och Tisken ca 0,4 m. Runn regleras, men sänks inte förrän efter Runndagarna – då vinterperiodens fritidsaktiviteter är avslutade för säsongen. Vattennivån i Runn är vanligtvis som lägst i april och i början av maj.

Vy från Tiskenparkeringen/Tiskbron.

December 2007, Tiskens vattennivå är sänkt och frysning av löktåg pågår.

Juni 2010, fri vattenspegel.

Alternativet klippning har också undersökts men det visade sig att löktågen återetablerade sig snabbt och kraftigt efter klippning.

MUDDRING AV TISKEN – RÄNNA ELLER HELA SJÖN?

För att göra Tisken mer attraktiv för kommunens innevånare har Falu kommun diskuterat att bygga en ny sluss och muddra Tisken. Genom en eventuell muddring av Tisken finns det goda möjligheter att området runt Tisken blir mer attraktivt och att det etableras verksamheter runt sjön.

Falu kommun har utrett möjligheten att muddra en ränna i Tisken, längs Strandvägen. Bredden, ca 75 m, är beslutad för att få en säkerhetsmarginal för igensättningar och för att kunna garantera en farled som är ca 50 m bred.

De muddrade massorna föreslås antingen läggas i Främbyviken eller i Tisken, vid sjöns södra strand.

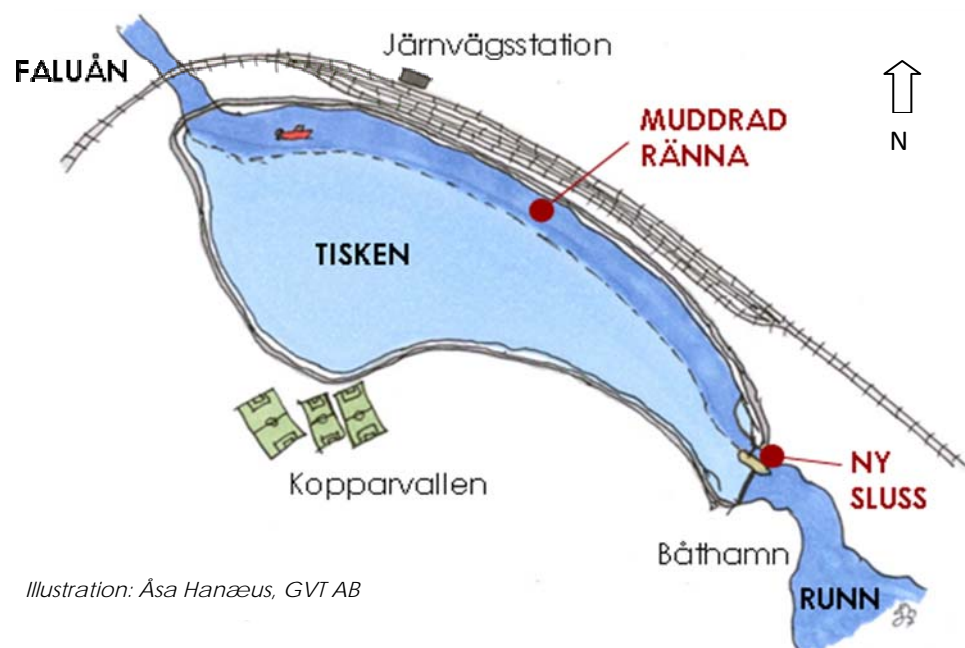

Illustration: Åsa Hanæus, GVT AB

Alternativet där en ca 50 m bred ränna muddras längs Strandvägen och en ny sluss byggs. Muddermassorna placeras i Främbyviken.

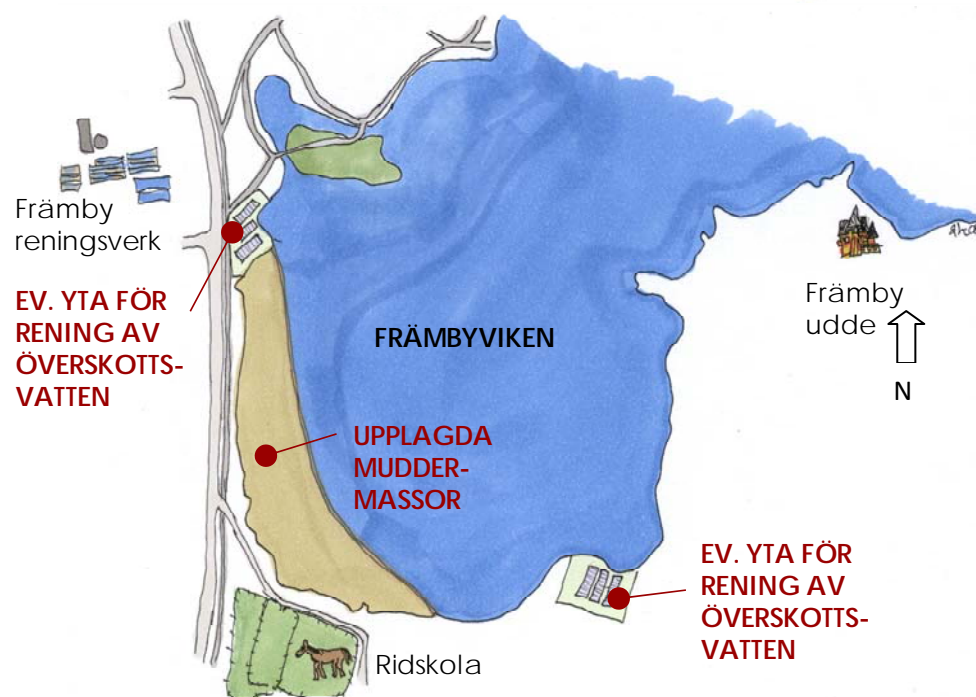

Illustration: Åsa Hanæus, GVT AB

Muddermassorna från Tisken kan användas som markbyggnad i Främbyviken. De muddrade massorna placeras innanför en "tät" vall så att metalläckaget i framtiden blir försumbart.

Markbyggnaden kan eventuellt i framtiden täckas och användas för att bygga nya båtplatser eller användas för andra aktiviteter.

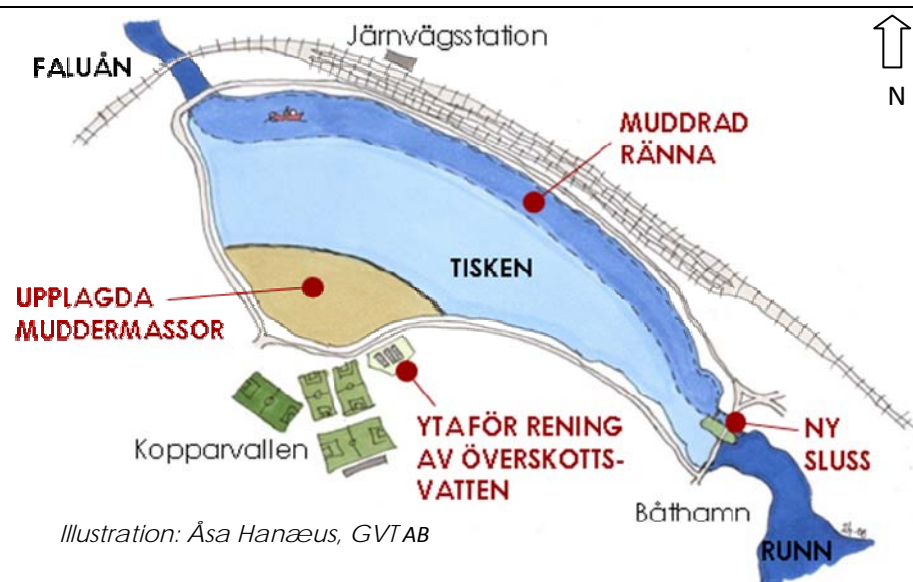

Illustration: Åsa Hanæus, GVT AB

Alternativet med att muddra en ca 50 m bred remsa längs Strandvägen och placera de muddrade massorna längs Tiskens södra sida.

Muddermassorna placeras bakom t ex en spont och kan efter täckning användas som material för markbyggnad till olika aktiviteter.